

نکات کلیدی در انتخاب مجله معتبر

انتخاب ژورنال مناسب برای چاپ مقاله یکی از مهمترین تصمیمات می باشد، انتخاب دقیق ژورنال مناسب به شما در بدست آوردن مخاطبین سودمند، بدست آوردن نظرات و انتقادهای مناسب، و جلوگیری از مشکلات دیگر، کمک شایانی خواهد کرد. بنابراین قبل از نوشتن مقاله و بعد از انتخاب موضوع خود به دنبال ژورنال معتبر برای چاپ مقاله خود باشید، که با خواندن آخرین مقالات چاپ شده در ژورنالها می توان فهمید که مقاله تان برای چه ژورنالی مناسب می باشد.

در انتخاب مجله علمی مناسب برای چاپ مقاله چه فاکتورهایی را باید در نظر گرفت؟

این سوالی است که بیشتر پژوهشگران پس از اتمام نگارش مقاله خود به آن فکر می کنند. انتخاب یک مجله مناسب برای چاپ مقاله شاید سخت ترین کار در طول یک پژوهش باشد. انتخاب یک مجله ضعیف ممکن است کار پژوهشی خوب شما را در سایه قرار دهد و انتخاب مجله بسیار معتبر نیز می تواند باعث از دست رفتن زمان شود و پس از مدت طولانی مکاتبه و طی فرایندهای داوری، مقاله شما ریجکت شود و شما دوباره به خانه اول برگردید.

برای انتخاب مجله مناسب بایستی پاسخ سوالات زیر را پیدا کنیم:

- مجله مدنظر چه نوع مجله ای است؟
- مجلات کجا نمایه می شوند؟
- هر مجله چند امتیاز برای شما خواهد داشت؟
- آیا موضوع مقاله مرتبط با موضوع مجله است یا خیر؟
- آیا مقاله من از لحاظ ارزش علمی در حد مجله منتخب است؟
- مجله انتخابی جز مجلات معتبر می باشد یا غیر معتبر و جعلی می باشد؟

فاکتورهای مهم در انتخاب مجله علمی مناسب برای چاپ مقاله

۱- کیفیت مجله

۲- حوزه موضوعی مجله

۳- نرخ پذیرش مقاله

۴- زمان پذیرش مقالات یا سرعت داوری

۵- هزینه دریافتی توسط مجله

۱- کیفیت مجله

بدون تردید مهم‌ترین فاکتور در انتخاب مجله علمی مناسب برای چاپ مقاله کیفیت مجله است. برای تعیین کیفیت مجله راه‌های مختلفی وجود دارد. بهترین و ساده‌ترین روش این است که ببینید آیا مجله در پایگاه‌های معتبری مانند ISI و همچنین پایگاه اسکوپوس نمایه می‌شود یا خیر. مجلاتی که در لیست مجلات ISI قرار دارند شاخصی به نام ضریب تاثیر یا **Impact factor** دریافت می‌کنند که بالاتر بودن این ضریب برای هر مجله به معنی کیفیت بالاتر مجله است. البته در بررسی ضریب تاثیر باید به رشته مربوطه دقت شود چرا که ممکن است بالاترین ضریب تاثیر برای مجلات یک رشته ۲ باشد در حالی که برخی دیگر از رشته‌ها دارای مجلاتی هستند که ضریب تاثیرهای بالاتر از ۲۰ دارند.

مجلات اسکوپوس نیز براساس شاخصی خاص در چهار دسته از ۱Q تا ۴Q قرار می‌گیرند که مجلات دارای بالاترین کیفیت در دسته نخست یعنی ۱Q قرار می‌گیرند. بنابراین در انتخاب مجله می‌توانید با استفاده از چنین شاخص‌هایی مجلاتی که دارای اعتبار بالاتری هستند را شناسایی نمایید. البته باید کیفیت مقاله خود را نیز در نظر گرفته و پس از آن اقدام به انتخاب مجله نمایید. اگر مقاله شما کیفیت پایینی دارد احتمال اینکه در یک مجله با ضریب تاثیر بالا به چاپ برسد کم است. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در دوره‌های مشخصی از سال، لیست مجلات نامعتبر و جعلی را صادر می‌کند و دانشجویان و اساتید بایستی با توجه به این لیست‌ها مجله خود را انتخاب کنند.

۲- حوزه موضوعی مجله

هر مجله در بخش معرفی خود، حوزه موضوعی که در آن‌ها مقاله پذیرش می‌کند را تشریح می‌کند. برخی مجلات دارای حوزه موضوعی وسیع هستند و بیشتر مقالات مربوط به یک رشته علمی را چاپ می‌کنند. از سوی دیگر مجلاتی نیز هستند که تنها در یک زمینه بسیار تخصصی مقاله می‌پذیرند. به مثال‌های زیر توجه کنید:

مجلات با حوزه موضوعی گسترده:

Journal of Management ➤
Psychological Science ➤

مجلات با حوزه موضوعی محدود و تخصصی

Journal of Autism and Developmental Disorders ➤
Bioprocess and Biosystems Engineering ➤

ویژگی مشترک مجلات دسته اول این است که دارای حوزه موضوعی گسترده‌ای هستند. اما مجلات دسته دوم بسیار تخصصی هستند و باید مقالاتی که صرفاً در آن حوزه موضوعی هستند برای مجله ارسال شوند.

به صورت کلی می‌توان گفت که مجلاتی که در یک حوزه موضوعی تخصصی هستند نرخ پذیرش بالاتری دارند چرا که مقالات کمتری نسبت به مجلات عمومی‌تر برای آن‌ها ارسال می‌شود. از سوی دیگر از آنجا که داوران چنین مجلاتی در حوزه مربوطه دارای تخصص هستند باید دقت بیشتری در نگارش مقاله و انتخاب اصطلاحات داشته باشید.

۳- نرخ پذیرش مقاله

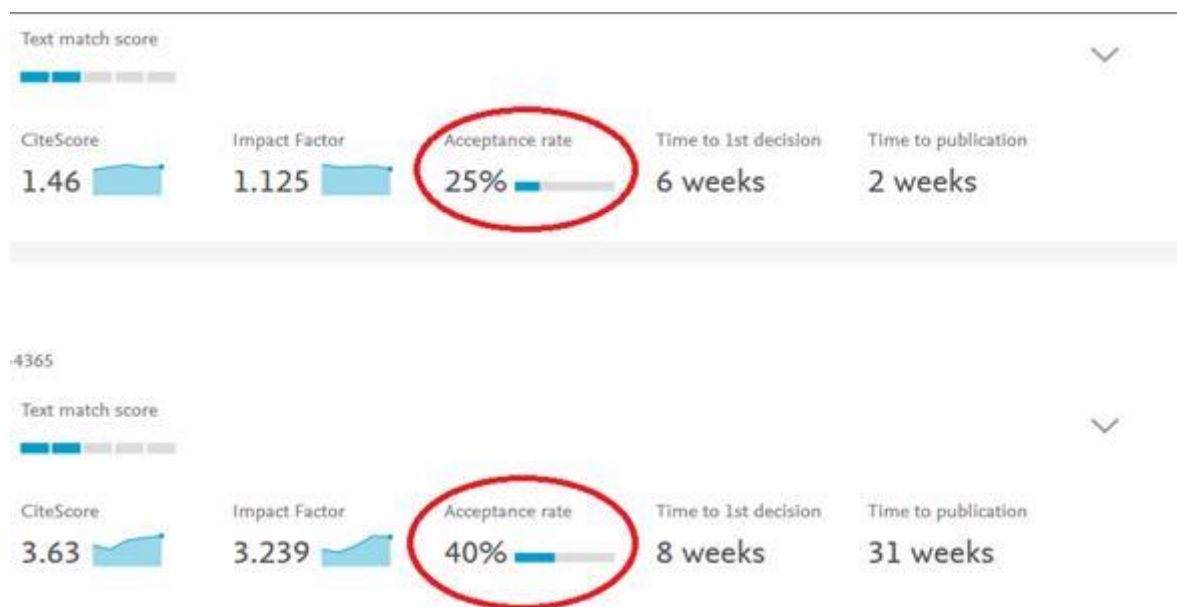
مجلات از نظر نرخ پذیرش مقالات با یکدیگر تفاوت دارند. برخی از مجلات نرخ پذیرشی در حدود ۵۰ درصد دارند. اگر شما مقاله‌ای برای این مجله ارسال نمایید به احتمال ۵۰ درصد مقاله شما مورد پذیرش قرار خواهد

گرفت. در برخی دیگر از مجلات نرخ پذیرش تا ۵ درصد هم می‌رسد که به معنی این است که احتمال پذیرش مقاله شما در آن بسیار کم است.

عوامل بسیاری بر نرخ پذیرش مقاله تاثیر گذار هستند. مجلاتی که هزینه بالایی دریافت می‌کنند (برای مثال ۲۰۰۰ دلار یا بیشتر) تعداد مقالات کمتری دریافت می‌کنند و به همین دلیل بیشتر احتمال دارد که مقاله‌ای در آن‌ها مورد پذیرش قرار گیرد. از سوی دیگر مجلات رایگان مقالات بیشتری دریافت می‌کنند که می‌تواند بر احتمال پذیرش مقاله اثرگذار باشد.

تعداد شماره‌های یک مجله در طول سال نیز می‌تواند بر میزان پذیرش مقالات اثرگذار باشد. برخی از مجلات ۲ یا ۴ شماره در سال چاپ می‌کنند در حالی که برخی دیگر از مجلات ممکن است ۶ یا حتی ۱۲ شماره در یک سال چاپ کنند. مجلاتی را می‌توان یافت که در هر هفته یک شماره را به چاپ می‌رسانند که نشان دهنده احتمال پذیرش بالاتر آن مجله است.

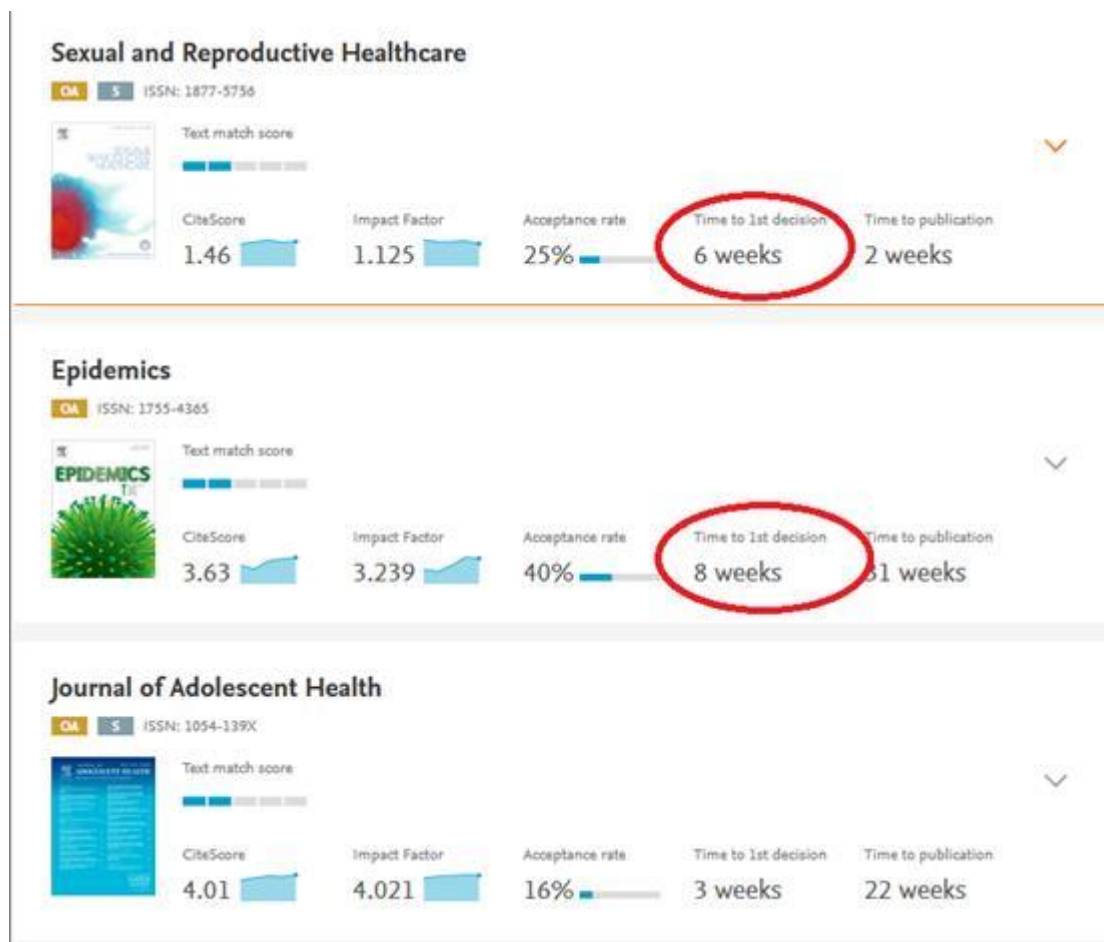
در تصویر شماره ۱ که از سایت Elsevier Journal Finder گرفته شده است درصد پذیرش سه مجله برای یک مقاله نشان داده شده است. برای اطلاع از احتمال و درصد پذیرش مقاله خود در یک مجله چند روش وجود دارد. روش نخست مراجعه به سایت هر مجله است. برخی از مجلات نرخ پذیرش مقاله را در سایت خود درج می‌کنند. راهکار دوم استفاده از سایت‌های ژورنال فایندر مانند Elsevier Journal Finder یا Springer Journal Suggester است که با وارد کردن عنوان و چکیده مقالات خود می‌توانید مجلات مرتبط را ببینید و درصد پذیرش مقالات هر مجله را مشاهده نمایید.

تصویر شماره ۱

۴- زمان پذیرش مقالات یا سرعت داوری

عامل دیگری که نقشی تعیین کننده در انتخاب مجله علمی مناسب برای چاپ مقاله دارد زمان پروسه داوری هر مجله است. در برخی مجلات ممکن است فرایند داوری و پذیرش مقاله شما تا حتی ۱ الی ۲ سال طول بکشد درحالی که برخی دیگر از مجلات در زمان کوتاه تری پاسخ نویسندگان را می دهند. (تصویر شماره ۲)

تصویر شماره ۲

۵- هزینه دریافتی توسط مجله

پرداخت هزینه یا عدم پرداخت آن یکی از مهم ترین عوامل برای انتخاب مجله علمی مناسب برای چاپ مقاله به خصوص برای دانشجویان است. هم اکنون مجلاتی وجود دارد که بیش از ۳۰۰۰ دلار و بالاتر را برای چاپ مقاله از پژوهشگران دریافت می کنند و از سوی دیگر برخی مجلات رایگان هستند.

مجلات اوپن اکسس یا با دسترسی رایگان مجلاتی هستند که مقالات چاپ شده را به رایگان بر روی وبسایت خود منتشر می کنند و خوانندگان هزینه‌ای بابت استفاده از مقاله نمی پردازند. اینگونه مجلات عمدتاً هزینه‌های خود از قبیل هزینه چاپ، هزینه داوران و کادر فنی مجله خود را از پژوهشگری که برای مجله مقاله ارسال می کند دریافت می کنند. از سوی دیگر مجلات کلوز اکسس یا با دسترسی محدود، مقالات خود را به فروش می رسانند و هزینه‌های جاری مجله را از خوانندگان دریافت می کنند نه از پژوهشگران.

البته برخی استثناها نیز در این زمینه وجود دارد و ممکن است یک مجله اوپن اکسس هیچ هزینه‌ای از پژوهشگران دریافت نکند و مقاله را نیز به رایگان منتشر کند. این گونه مجلات اوپن اکسس به دانشگاه‌ها و مراکز بزرگ علمی وابسته هستند و هزینه‌های آن‌ها توسط موسسه مادر تامین می شود. (تصویر شماره ۲)

تصویر شماره ۳

عوامل جزئی دیگری نیز به غیر از موارد گفته شده در بالا وجود دارد مانند زبان مجله، کشوری که مجله در آن چاپ می شود و لیست داوران مجله. این عوامل نیز در انتخاب مجله اهمیت دارند اما پنج عامل گفته شده تاثیرگذارتر و مهم تر هستند.

تمام فاکتورهای ژورنال و عوامل رقابتی را لیست کنید. تا این مرحله شما بایستی لیستی شامل ۱۰ الی ۱۵ مجله را تهیه کرده باشید. با مشورت منابع آنلاین، کتابداران و یا همکاران خود لیستی از تمام فاکتورهای ژورنال و عوامل رقابتی را تهیه کنید.

موارد الزامی برای چاپ مقاله

اغلب مجلات استایل خاصی را برای مقالات دارند. مقالات ارسال شده برای مجلات بایستی با استایل به خصوص مجله هم خوانی داشته باشد. فرم کلی نوشتن مقاله در اغلب موارد یکسان است ولی در موارد جزئی تر هر مجله استایل به خصوصی را تایید می کند. راهنمای نویسندگان مجله هدف خود را چک کنید. راهنمای نویسندگان مجلات نکات مهم را برای نویسندگان مقالات ارائه می دهد که بایستی قبل از ارسال مقاله در نظر داشته باشند. به عنوان مثال می توان به موضوعات مورد قبول ویراستاران مجله، موارد منع شده برای مقالات مجله، تعداد صفحات و تعداد کلمات هر بخش اشاره کرد. موارد ذکر شده در این لیست برای ویراستاران مجله از اهمیت بالایی برخوردار است و از همین رو بایستی مورد توجه ویژه نویسندگان قرار گیرند.

انتخاب مجله برای مقاله و معرفی چهار روش

Elsevier Journal Finder/Springer Journal Suggester (۱)

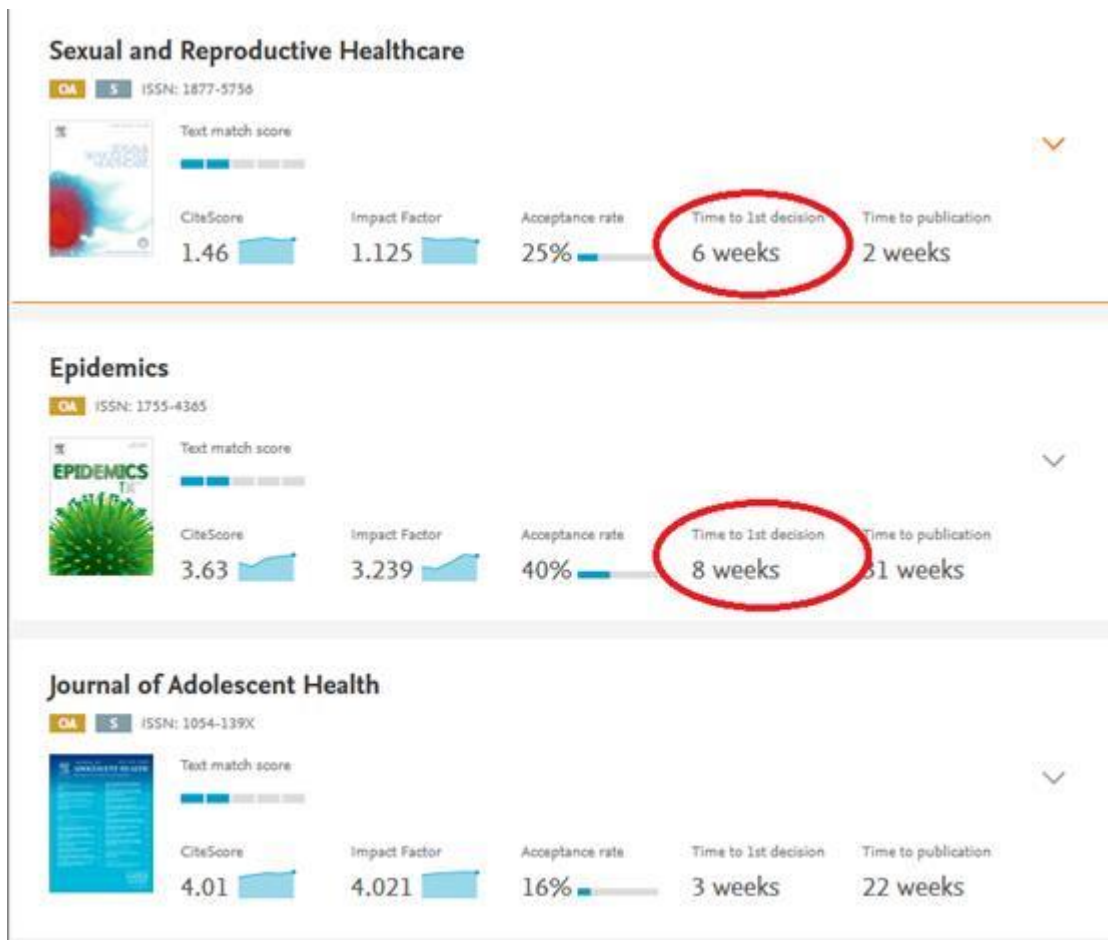
سامانه منبع یاب (۲)

استفاده از Endnote web (۳)

وب سایت DOAJ (۴)

Elsevier Journal Finder/Springer Journal Suggester : با وارد کردن عنوان و چکیده مقالات

خود می توانید مجلات مرتبط را ببینید و درصد پذیرش مقالات هر مجله را مشاهده نمایید. (تصویر شماره ۴)

تصویر شماره ۴

سامانه منبع یاب

۱-۲- امکانات سامانه منبع یاب

جستجوی ساده

جستجوی پیشرفته

جستجو براساس موضوعی

جستجو براساس رتبه بندی Scopus

جستجو براساس رتبه بندی ISI

شاخص های ارزیابی و رتبه بندی مجلات Scopus نظیر SJR، SNIP، Citescore و چارک های چهارگانه هر مجله در بهترین گروه موضوعی مربوطه را، نمایش می دهد تا مجله مناسب برای انتشار مقاله خود را جستجو، بازیابی و انتخاب کنید.

شاخص ImpactFactor

یک شاخص کمی برای ارزیابی، مقایسه، و رتبه بندی نشریات علمی در رشته های مختلف در سطح ملی یا برای مقایسه مجله ها در سطح بین الملل است. این شاخص نشان دهنده فراوانی استنادهایی است که در طول یک دوره زمانی مشخص به یک مقاله چاپ شده در یک نشریه داده می شود. نتایج این ارزیابی در JCR یا گزارش های ارجاع مجله چاپ می شود. این ضریب برای مجلات بر مبنای یک دوره ۲ ساله محاسبه می گردد. IF فقط در مورد نشریات نمایه شده در بانک اطلاعاتی WOS محاسبه و منتشر می شود. بدین ترتیب فقط مجلات ISI دارای IF واقعی می باشند.

شاخص Citescore

به تازگی (۸ دسامبر ۲۰۱۶) Elsevier از محصول جدیدی تحت عنوان ژورنال متریک Journal Metrics رونمایی کرده است. آنچه که در این محصول خودنمایی می کند فاکتور جدیدی است به نام "سایت اسکور" CiteScore که الزویر ارائه داده است و به نوعی رقیب Impact Factor تامسون - رویترز محسوب می گردد. مجموعه متریکس CiteScore در تکمیل سایر شاخص های اسکوپوس از جمله SNIP و SJR که روی هم بینش کاملی از وضعیت تاثیر بیش از ۲۲ هزار منبع استنادی ارائه می دهند.

هم اکنون ۲۲۲۵۶ عنوان نشریه (منظور فقط مجلات نیستند هر چیزی که به صورت پیوسته در حال ایندکس شدن در Scopus می باشد اعم از مجلات، همایش نامه ها، انتشارات تجاری) که در الزویر چکیده های مقالاتشان ایندکس شده است در وب سایت جدید، دارای CiteScore هستند. شاخص استنادی اصلی CiteScore در هر دوره بر اساس استنادات به مقالات مجله در ۳ سال قبل محاسبه می گردد.

شاخص SNIP

Source Normalized Impact per paper یا ضریب تاثیر به هنجار شده بر اساس منبع بر مبنای داده های پایگاه Scopus محاسبه می شود. شاخص snip در یک فرمول پیچیده آماری مقالات در حوزه

های مختلف موضوعی را با هم مقایسه می کند و می توان تفاوت عملکرد پژوهشگران در حوزه های مختلف موضوعی را با هم مقایسه نمود. بنابراین تاثیر یک استناد می تواند در یک حوزه موضوعی نسبت به یک حوزه موضوعی دیگر ارزش بیشتری داشته باشد.

شاخص SJR

انتخاب منابع معتبر در هنگام پژوهش یکی از اصلی ترین و مهم ترین مراحل تحقیق است. چاپ مقاله در مجلات با کیفیت و معتبر، علاوه بر اینکه اعتبار نویسنده مقاله را بالا می برد، بلکه شانس دیده شدن مقاله در بین سایر مقالات مرتبط را به شدت افزایش می دهد و به تبع آن تعداد استنادات به مقاله هم بالاتر می رود. معیارهای متفاوتی برای انتخاب مجلات معتبر وجود دارد؛ جدا از ایمپکت فاکتور که متداول ترین روش برای ارزیابی یک مجله است، محققان گاهی اوقات از شاخص SJR نیز برای انتخاب یک مجله مناسب در زمینه تحقیقاتی خود استفاده می کنند. بر خلاف ایمپکت فاکتور، SJR تنها تعداد استنادات به مدارک یک مجله را محاسبه نمی کند بلکه رتبه مجله ای را که مقالات استناد دهنده در آن به چاپ رسیده اند نیز در نظر می گیرد. در واقع استناد از مجلات معتبرتر و با کیفیت تر با SJR بالا، تاثیر بیشتری نسبت به سایر مجلات در افزایش شاخص SJR دارد. این معیار هم شمار استنادهای دریافتی یک مجله و هم اهمیت یا اعتبار مجله ای که استنادها از آن می آیند را محاسبه می کند.

شاخص Quartile یا چارک

مقیاس Q یا چارک برای رتبه بندی مجلات در پایگاه Scimago برای مجلات Scopus بکار می رود. چارک نشان دهنده جایگاه ژورنال در حیطة تخصصی اش با توجه به SJR یا نفوذ علمی آن ژورنال می باشد.

در واقع در تقسیم بندی بر حسب چارک، که برای هر حیطة تخصصی بصورت جداگانه انجام می شود، ژورنال ها بر حسب شاخص کیفی و در نتیجه اعتبار خود به ۴ گروه تقسیم می شوند و کلمه Quartilefi به معنی ربع یا یک چهارم است. بهترین ژورنال های یک حیطة تخصصی، ژورنال هایی هستند که متعلق به یک چهارم نخست ژورنال ها ۱Q هستند.

روش دیگری که برای تعریف شاخص quartiles و محاسبه آن معرفی شده و به نظر می رسد از نظر دقت کار از روش قبلی برتر است، به این ترتیب است که رتبه مجله را در زیرگروه تخصصی مربوط به آن (با توجه

به شاخص‌های دیگر از جمله ایمپکت فاکتور و تعداد استنادات)، به تعداد کل مجلات موجود در زیرگروه تقسیم می‌کنند، سپس مجله‌ها را با توجه به عدد به دست آمده به ترتیب زیر طبقه‌بندی می‌کنند:

۱Q: نشان دهنده این است که مجله جزء ۲۵ درصد صدر یک طبقه یا category قرار دارد.

۲Q: نشان دهنده این است که مجله از لحاظ رتبه جزء طبقه میانی یعنی بین ۲۵ تا ۵۰ درصد یک category قرار دارد.

۳Q: نشان دهنده این است که مجله از لحاظ رتبه جزء طبقه میانه به سمت پایین یعنی بین ۵۰ تا ۷۵ درصد یک category قرار دارد.

۴Q: نشان دهنده این است که مجله از لحاظ رتبه جزء طبقه پایین یعنی جزء ۲۵ درصد انتهایی یک category قرار دارد.

۲-۲- انواع مجلات تحت پوشش سامانه منبع یاب

تمام مجلات علمی و معتبر مورد اشتراک وزارت بهداشت

تمام مجلات با دسترسی رایگان

مجلات نمایه شده در بانک‌های اطلاعاتی معتبر نظیر ISI, Embase, Pubmed, Scopus و مجموعه Doaje

۲-۳- منابع اطلاعاتی در سامانه منبع یاب

شامل لیست منابع مختلفی که وزارت بهداشت مشترک آن‌هاست و وضعیت دسترسی به آنها را نمایش می‌دهد. رنگ ستون Details به نحوه دسترسی کمک می‌کند:

رنگ سبز نشانه داشتن اشتراک توسط وزارت بهداشت

رنگ نارنجی نشانه دسترسی آزاد

رنگ خاکستری نشانه نداشتن اشتراک

حروف موجود در نمادهای سبز، نارنجی و خاکستری در ستون **details** معنای خاصی ندارند و نشان دهنده نوع منبع هستند:

حرف **j** نشان دهنده مجله یا ژورنال

حرف **b** نشان دهنده کتاب

حرف **C** نماد **Consult** و معرف این است که منبع مربوطه یک راهنماست.

حرف **d** نماد بانک اطلاعاتی یا **database**

حرف **L** نماد بانک های اطلاعاتی داخلی یا **local database**

حرف **m** نشان دهنده منابع دیداری و شنیداری یا **multimedia**

حرف **e** مشخص کننده منابع پزشکی مبتنی بر شواهد **evidence based medicine**

حرف **f** نماد **free** و مشخص کننده منابع رایگان است.

۳. استفاده از **Endnote web**

در **Endnote web** بخشی به نام **match** وجود دارد. بعد از وارد کردن رفرنس های مقاله در اندنوت وب، در قسمت **match** عنوان و چکیده مقاله را وارد می نمایم و گزینه **Find journal** را می زنیم. (تصویر شماره ۵)

My References Collect Organize Format **Match** Options Downloads

Find the Best Fit Journals for your Manuscript Powered By Web of Science

Enter your Manuscript Details:

*Title:
Integrating gender sensitive STIs/HIV prevention to Safe motherhood program in IRAN: A qualitative study

*Abstract:
STI/HIV risk assessment in safe motherhood services, and (5) women's right-based instruction for prenatal HIV screening in private services. Conclusion: It was concluded that health policy makers are not adequately sensitive to gender sensitivity. This is particularly crucial for STIs/HIV prevention in safe motherhood programs.

*required

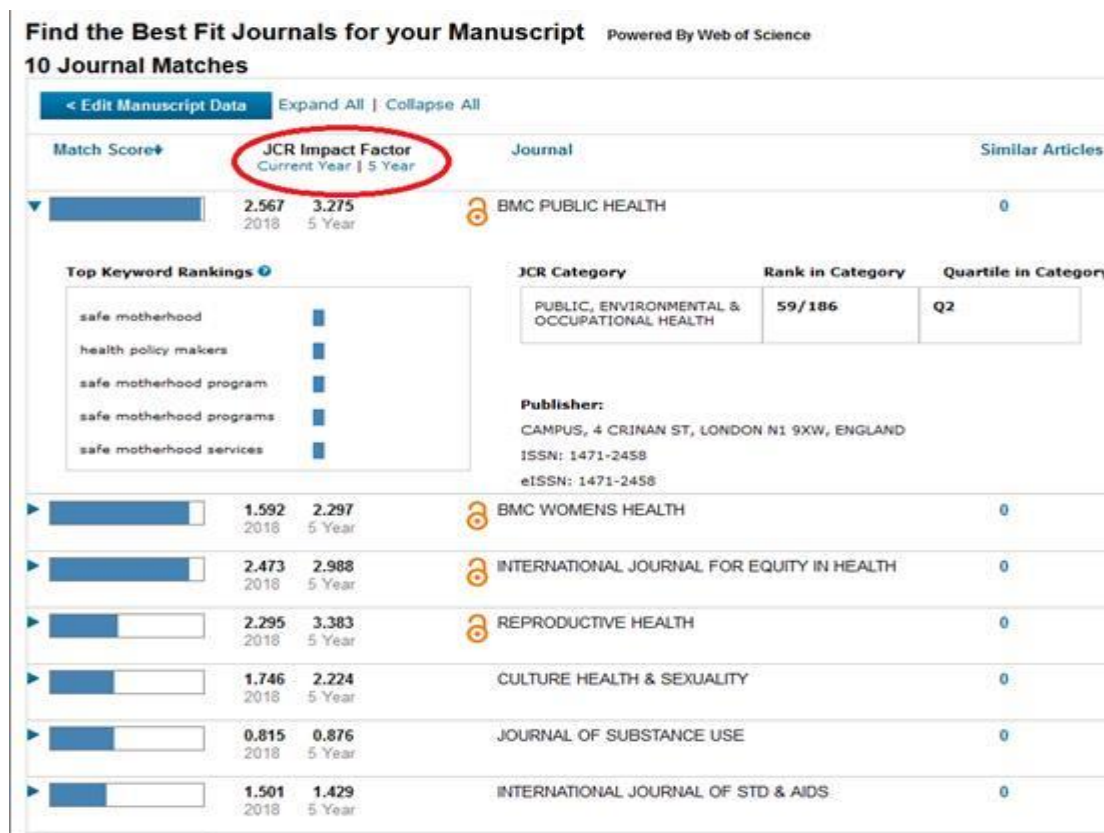
References:
-New Group - **43 citations from Group: New Group will be included in this search**

Including references allows us to match more data points relevant to your manuscript.

Find Journals >

تصویر شماره ۵

ژورنالهای متناسب با موضوع مقاله به شما معرفی می گردد. اطلاعات مختصری مانند IF نیز ارائه می شود. (تصویر شماره ۶)

تصویر شماره ۶

۴.وب سایت DOAJ:

تصور می شود که این وب سایت بهترین مرجع برای یافتن مجلات اوپن اکسس باشد. این مرجع ۹۰۰۰ مجله اوپن اکسس را در خود جای داده است و تقریباً مجلات تمامی علوم را پوشش می دهد. این وب سایت متعلق به دانشگاه لاند (Lund) کشور سوئد می باشد. با جستجو در این وب سایت می توانید ژورنالهای حوزه موضوعی خود را بیابید.